

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Forskrevet

Citation: Drachmann, Holger: "Forskrevet", i Drachmann, Holger: *Forskrevet*, udg. af Lars Peter Rømhild , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2000, s. 697. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-drachmann14valshoot-idm140708757958032.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Forskrevet

1.1.4

44

ovenpaa : sporvognene havde to etager. - *kullede* : nøgne, prunkløse. - *Katzenjammer* : (af ty.) tømmermænd. - *Postament* : sokkel. - *den borgerlige Konge* : H.V. Bissens statue (1858) af Frederik VI (1768-1839), konge fra 1808, men regent fra 1784 pga. faderens sindssyge.

45

Guldaldertid : denne benævnelse af litteraturperioden i beg. af 1800-t. i analogi med den romerske litteratur under Augustus var vistnok ny omkr. 1890. - *Øhlenschläger(s)* : Adam Oehlenschläger (1779-1850) boede i sin barndom og første ungdom på Frederiksberg og havde også i sine senere år en bopæl her (Fasangården). - *Vi alene vide* : den alm. forkortende gengivelse af Frederik Vis erklæring 1835, forstået som hævvelse af den absolutte autoritet. - *Ewald* : digteren Johs. E. (1743-81). - *fræk Fortrolighed* : i digtet »Til Sielen. En Ode« (tr. 1780) hedder det: »Blussende ved det Leer, som du kryber i,/ Væmmet ved Vrimlets frække Fortrolighed,/ Opsvinger du dig, vild, utretted,/ Hoit, som en springende Hval mod Solen.« (str.13). Johs. Ewald: *Udvalgte digte* v. E. Kielberg og K. Ravn (*Danske Klassikere*) 1998, s.98. - *Sippschaftet* : (af ty.) det familiære slæng.

46

slaa Trommen (...) *Marketendersken* : oversættelse af begyndelsen af Heinrich Heines digt »Doktrin«, det første i afdelingen »Zeitgedichte« i hans *Neue Gedichte* (1844), jf. Efterskrift s.658. - *Sorti* : afgang, egl. ved at forlade scenen.

47

Frakker : jakker. - *Kristiern den Anden* : (1481-1559), dansk konge fra 1513, fordrevet 1523, fængslet efter sin tilbagekomst 1531 og død i fangenskab. - *Titan* : egl. medlem af græsk gudeslægt; på 1890-dansk: overmenneske. - *Vue(r)* : vision. - *Elskerinde* : Dyveke (jf. s.48, 1.2), som Chr. II havde mødt i Bergen og gjorde til sin kæreste; død 1517, muligvis forgiftet af stormanden Torben Oxe, som kongen lod henrette. - *Kone* : Chr. IIs hustru, den ostrigskfodte og nederlandsk opdragne dronning Elisabeth el. Isabella (1501-26). - *Raadgiverske* : Dyvekes mor, Sigbrit Villumsdatter, f. i Holland, var en indflydelsesrig rådgiver for Chr. II, særlig i den økonomiske politik. - *d\$ i Fængslet* : Chr. II døde ikke i fangenskab på Sønderborg Slot, men i arrest i Kalundborg 1559. - *niende Akt* : en velbygget tragedie har 698 normalt ikke over 5 akter. - *Makulaturen* : skidtet (egl. om kasseret trykt papir el. tarvelig emballage).

48

Hvergarn : hjemmevævet el. tarveligt stof af hørgarn og uld. - *sammensat* : kompliceret og navnlig i moralsk henseende ikke entydig, i modsætning til den alm. figurtegning i det romantiske repertoire. - *Trauerspiel* : ty.: sørgespil (som fx Schillers). - *Gretchen* : den kvindelige hovedperson i Goethes *Faust, I* (1808), se Efterskrift s.655-57. - *Doktor Heinrich Faust* : se Efterskrift s.655f. - *Skudsmålsbog* : moralske omdømme; fra 1832 til 1921 skulle en skudsmålsbog følge et tyende; den indeholdt oplysninger om person- og tjenesteforhold. - *Dr. Faustus* : den latinske navneform af Faust; medens Faust på tysk betyder 'næve', betyder det latinske faustus 'lykkelig'.

49

det Evigt Kvindelige : udtrykket fra de sidste linjer af Goethes *Faust, II* (1832), v.12110f.: »Das Ewig-Weibliche/ Zieht uns hinan«, Det evigt kvindelige drager os opad. - *uden Nerve* : slapt. - *Iarmoyant* : (af fr.) tårevædet. - *Allons* : (fr.) lad os gå. - *Lass die Musik (...)- drum!* : »Lad musikken lyde! Formér geledderne påny! Trom-trom!« Citatet ikke identificeret.

50

Pusterthal(er-Sopran) : i de sydtirolske Alper.